

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

Βουλευτής Νομού Δράμας - ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής

Αθήνα, 28 Σεπτεμβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

**ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Κυριάκο Πιερρακάκη
Τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Μαργαρίτη Σχοινά**

ΘΕΜΑ: Ανάγκη αντιμετώπισης των προβλημάτων ΑΤΑΚ και ΚΑΕΚ στις δηλώσεις ΟΣΔΕ 2026 των αγροτών της Π.Ε. Δράμας

Κύριοι Υπουργοί,

Το ζήτημα που αντιμετωπίζουν οι αγρότες της Περιφερειακής Ενότητας Δράμας με την αναγραφή και αντιστοίχιση ΑΤΑΚ και ΚΑΕΚ για τις καλλιεργούμενες εκτάσεις έχει ήδη αναδειχθεί στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Ειδικότερα, η εφαρμογή των σχετικών απαιτήσεων παρουσιάζει ιδιαίτερες δυσκολίες στην περιοχή, λόγω των χαρακτηριστικών του ιδιοκτησιακού καθεστώτος και του αγροτικού κλήρου. Σε σημαντικό βαθμό πρόκειται για αγροτεμάχια μικρά και πολυτεμαχισμένα, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις το ιδιοκτησιακό καθεστώς συνδέεται με παλαιές διανομές και ανταλλάξιμες γαίες, εκκρεμείς αναδασμούς, διαδοχικές κληρονομικές μεταβιβάσεις και συνιδιοκτησίες.

Οι συνθήκες αυτές δυσχεραίνουν στην πράξη την πλήρη αντιστοίχιση των στοιχείων του παραγωγού, του ιδιοκτήτη και του αγροτεμαχίου με τα στοιχεία που απαιτούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες, παρόλο που πρόκειται για εκτάσεις που πράγματι καλλιεργούνται, εδώ και πολλά χρόνια.

Το πρόβλημα, επομένως, δεν περιορίζεται στην ορθή αποτύπωση της ιδιοκτησιακής κατάστασης. Συνδέεται άμεσα με τη δυνατότητα των παραγωγών να δηλώσουν τις εκτάσεις που καλλιεργούν και, κατ' επέκταση, να λάβουν τις ενισχύσεις που δικαιούνται.

Οι παραπάνω εκκρεμότητες αποκτούν ιδιαίτερη σημασία κατά την υποβολή της Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης (ΕΑΕ) για το έτος 2026.

Η υποβολή της ΕΑΕ 2026 πραγματοποιείται μέσω της εφαρμογής myAGRO της ΑΑΔΕ, με καταληκτική ημερομηνία τη 16η Οκτωβρίου 2026. Παράλληλα, ο χρόνος υποβολής της αίτησης συνδέεται με τον χρόνο καταβολής της προκαταβολής των ενισχύσεων. Ειδικότερα, για τις αιτήσεις που θα έχουν υποβληθεί έως τις 25 Σεπτεμβρίου 2026 προβλέπεται δυνατότητα καταβολής της προκαταβολής έως τις 31 Οκτωβρίου 2026, ενώ για όσες υποβληθούν από τις 26 Σεπτεμβρίου 2026 έως και τις 16 Οκτωβρίου 2026 η δυνατότητα καταβολής της προκαταβολής μετατίθεται έως τις 30 Νοεμβρίου 2026.

Ωστόσο, παρά τις βελτιώσεις και τις απλουστεύσεις που ανακοινώθηκαν στις 15 Σεπτεμβρίου 2026, εξακολουθούν να υπάρχουν ουσιαστικές εκκρεμότητες και ασυμφωνίες στα ιδιοκτησιακά και γεωχωρικά στοιχεία, οι οποίες δημιουργούν σοβαρές δυσχέρειες στην ομαλή υποβολή και οριστικοποίηση των αιτήσεων. Πρόκειται για ζητήματα που, σε πολλές περιπτώσεις, δεν οφείλονται σε πράξεις ή παραλείψεις των ίδιων των παραγωγών, αλλά σε παλαιές ιδιοκτησιακές εκκρεμότητες, κληρονομικές μεταβιβάσεις, συνιδιοκτησίες ή αποκλίσεις μεταξύ διαφορετικών διοικητικών βάσεων δεδομένων. Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλούν οι περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν καθίσταται δυνατή η πλήρης αντιστοίχιση των Κωδικών Αριθμών Εθνικού Κτηματολογίου (ΚΑΕΚ) με τα στοιχεία ιδιοκτησίας που δηλώνονται στην πλατφόρμα myAGRO. Παραγωγοί οι οποίοι καλλιεργούν πραγματικά και επί σειρά ετών συγκεκριμένες εκτάσεις βρίσκονται αντιμέτωποι με περιπτώσεις όπου οι δηλούμενοι ιδιοκτήτες δεν επαληθεύονται από τα στοιχεία του Κτηματολογίου ή όπου υφίστανται ασυμφωνίες που δεν επιτρέπουν την πλήρη ταυτοποίηση του αγροτεμαχίου. Η κατάσταση αυτή δημιουργεί εύλογη ανασφάλεια ως προς την οριστικοποίηση των δηλώσεων και, κυρίως, ως προς το ενδεχόμενο να τεθεί σε κίνδυνο η καταβολή ενισχύσεων για εκτάσεις που πράγματι καλλιεργούνται. Αντίστοιχα προβλήματα προκύπτουν και όταν δεν έχει ολοκληρωθεί η αποδοχή κληρονομιάς, όταν υπάρχουν περισσότεροι συνιδιοκτήτες ή όταν υφίστανται άλλες εκκρεμότητες που δεν επιτρέπουν την άμεση και πλήρη αντιστοίχιση των στοιχείων.

Με το δελτίο Τύπου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και της ΑΑΔΕ από 15.9.2026 θεσπίστηκε, για τις περιοχές στις οποίες λειτουργεί Κτηματολόγιο, ελάχιστο ποσοστό γεωχωρικής επικάλυψης 55% μεταξύ του ψηφιοποιούμενου αγροτεμαχίου και του ή των δηλούμενων ΚΑΕΚ. Παράλληλα, δόθηκε η δυνατότητα αιτιολόγησης συγκεκριμένων περιπτώσεων στις οποίες δεν είναι εφικτή η πλήρης ταυτοποίηση των στοιχείων, όπως εκκρεμής μεταγραφή λόγω αγοραπωλησίας, δωρεάς ή κληρονομιάς, καθώς και περιπτώσεις ΚΑΕΚ που εμφανίζονται ως «αγνώστου ιδιοκτήτη».

Οι ρυθμίσεις αυτές αποτελούν ένα σημαντικό βήμα διευκόλυνσης της διαδικασίας και επιτρέπουν στους παραγωγούς να ολοκληρώνουν την υποβολή της αίτησής τους, ακόμη και όταν υφίστανται συγκεκριμένες ιδιοκτησιακές εκκρεμότητες. Ωστόσο, η δυνατότητα υποβολής με σχετική αιτιολόγηση δεν συνεπάγεται αυτομάτως και την οριστική αποδοχή των δηλούμενων αγροτεμαχίων, καθώς η επιλεξιμότητά τους εξακολουθεί να εξαρτάται από τον μεταγενέστερο διοικητικό και γεωχωρικό έλεγχο. Κατά συνέπεια, παραμένει εύλογη η ανησυχία των παραγωγών ως προς την τελική έκβαση των ελέγχων και ως προς το ενδεχόμενο να επηρεαστεί η καταβολή των ενισχύσεων για εκτάσεις που πράγματι καλλιεργούνται, αλλά εμφανίζουν εκκρεμότητες ή ασυμφωνίες στα στοιχεία ιδιοκτησίας και Κτηματολογίου. Χαρακτηριστική περίπτωση των παραπάνω προβλημάτων αποτελεί η κατάσταση που αντιμετωπίζουν παραγωγοί στην ευρύτερη περιοχή της Νικήσιανης και του Παλαιοχωρίου. Σε εκτάσεις της περιοχής, η πραγματική κατάσταση που έχει διαμορφωθεί επί σειρά ετών δεν αποτυπώνεται αντίστοιχα στα στοιχεία του Κτηματολογίου, με αποτέλεσμα να εμφανίζονται παλαιότερες κατανομές που έχουν ακυρωθεί από τον αναδασμό που δεν επικυρώθηκε αλλά έχουν γίνει οι χαράξεις και η διανομή των νέων αγροτεμαχίων τα οποία χρησιμοποιούν από το 1985 οι παραγωγοί και να μην υπάρχει σε όλες τις περιπτώσεις αντιστοίχιση μεταξύ των ΚΑΕΚ που εμφανίζονται στο σύστημα και των πραγματικών θέσεων των αγροτεμαχίων που καλλιεργούνται. Το πρόβλημα αποκτά ιδιαίτερη σοβαρότητα κατά την υποβολή της ΕΑΕ 2026. Οι παραγωγοί καλούνται να δηλώσουν τις πραγματικές εκτάσεις στις οποίες ασκούν επί σειρά ετών την αγροτική τους δραστηριότητα, ενώ ταυτόχρονα η εφαρμογή απαιτεί την υποχρεωτική καταχώριση ΚΑΕΚ, τα οποία, σε αυτές τις περιπτώσεις, δεν αντιστοιχούν γεωχωρικά στις πραγματικές θέσεις των καλλιεργούμενων εκτάσεων.

Μάλιστα, ακόμη και όταν δηλώνεται στην εφαρμογή ότι πρόκειται για έκταση που συνδέεται με διαδικασία αναδασμού, η υποχρέωση καταχώρισης ΚΑΕΚ εξακολουθεί να υφίσταται. Δημιουργείται έτσι ένα ουσιαστικό αδιέξοδο: ο παραγωγός καλείται είτε να καταχωρίσει έναν ΚΑΕΚ που δεν αποτυπώνει την πραγματική θέση της καλλιέργειάς του είτε να μην μπορεί να ολοκληρώσει ορθά τη δήλωσή του. Πρόκειται για παραγωγούς που δεν επιχειρούν να δηλώσουν εκτάσεις τις οποίες δεν καλλιεργούν, αλλά για ανθρώπους που καλλιεργούν τα συγκεκριμένα αγροτεμάχια επί σειρά ετών και βρίσκονται σήμερα αντιμέτωποι με τις συνέπειες μιας διοικητικής και γεωχωρικής εκκρεμότητας την οποία δεν έχουν τη δυνατότητα να επιλύσουν οι ίδιοι. Υπό αυτές τις συνθήκες, δημιουργείται εύλογος και σοβαρός κίνδυνος να αμφισβητηθεί η επιλεξιμότητα των εκτάσεών τους και να απολέσουν ενισχύσεις που συνδέονται με πραγματική και αποδεδειγμένη γεωργική δραστηριότητα. Είναι, επομένως, αναγκαίο να προβλεφθεί ειδικός και σαφής τρόπος αντιμετώπισης των περιπτώσεων αυτών, ώστε οι παραγωγοί να μπορούν να δηλώνουν την πραγματική θέση των καλλιεργούμενων εκτάσεών τους χωρίς να υποχρεώνονται να τις συσχετίζουν με ΚΑΕΚ που δεν ανταποκρίνονται στη σημερινή γεωχωρική πραγματικότητα και χωρίς να τίθενται, για τον λόγο αυτό, σε κίνδυνο οι ενισχύσεις που δικαιούνται.

Κατά συνέπεια, εάν στον μεταγενέστερο έλεγχο ένα αγροτεμάχιο κριθεί μη επιλέξιμο λόγω προβλημάτων στην αποτύπωση ή την αντιστοίχιση των ιδιοκτησιακών του στοιχείων, ο παραγωγός αντιμετωπίζει τον κίνδυνο να χάσει την αντίστοιχη ενίσχυση, παρότι καλλιεργεί την έκταση.

Παράλληλα, απαιτείται σαφής διευκρίνιση για το αν και με ποιον τρόπο τυχόν τέτοιες εκκρεμότητες επηρεάζουν την ορθή αποτύπωση της Δήλωσης Καλλιέργειας και Εκτροφής, την ασφαλιστική κάλυψη και τη δυνατότητα αποζημίωσης από τον ΕΛΓΑ σε περίπτωση ζημιάς.

Οι δυσχέρειες αυτές αποκτούν ιδιαίτερη βαρύτητα στην Περιφερειακή Ενότητα Δράμας, ακριβώς λόγω των χαρακτηριστικών της αγροτικής γης και των ιδιοκτησιακών εκκρεμοτήτων που έχουν ήδη αναδειχθεί. Παραγωγοί που καλλιεργούν τις συγκεκριμένες εκτάσεις δεν μπορεί να βρίσκονται αντιμέτωποι με τον κίνδυνο καθυστέρησης ή απώλειας των ενισχύσεών τους λόγω διοικητικών ασυμφωνιών ή ιδιοκτησιακών ζητημάτων που δεν σχετίζονται με την πραγματική άσκηση της αγροτικής τους δραστηριότητας.

Πολύ περισσότερο όταν η διαδικασία βρίσκεται πλέον σε κρίσιμο χρονικό σημείο, καθώς η 25η Σεπτεμβρίου αποτελεί σημαντικό ορόσημο για τη δυνατότητα καταβολής της προκαταβολής έως τις 31 Οκτωβρίου.

Λεδομένου ότι οι παραγωγοί είναι αναγκαίο να γνωρίζουν πώς θα αντιμετωπιστούν οι συγκεκριμένες περιπτώσεις και να μη βρεθούν αντιμέτωποι με οικονομικές συνέπειες για προβλήματα που δεν οφείλονται σε δική τους υπαιτιότητα.

Λεδομένου ότι οι ιδιαιτερότητες του ιδιοκτησιακού καθεστώτος και του αγροτικού κλήρου στην Περιφερειακή Ενότητα Δράμας δημιουργούν στην πράξη δυσκολίες στην αντιστοίχιση ΑΤΑΚ, ΚΑΕΚ και στοιχείων ιδιοκτησίας.

Λεδομένου ότι παρότι θεσπίστηκαν το ελάχιστο ποσοστό γεωχωρικής επικάλυψης 55% και η δυνατότητα αιτιολόγησης συγκεκριμένων λόγων μη ταυτοποίησης ΚΑΕΚ, η ολοκλήρωση της υποβολής δεν προδικάζει από μόνη της το αποτέλεσμα του μεταγενέστερου ελέγχου και, κατά συνέπεια, την τελική αποδοχή του αγροτεμαχίου και την καταβολή της αντίστοιχης ενίσχυσης.

Λεδομένου ότι οι παραγωγοί που καλλιεργούν τις εκτάσεις τους δεν πρέπει να υφίστανται απώλεια ή καθυστέρηση των ενισχύσεών τους εξαιτίας διοικητικών, ιδιοκτησιακών ή κληρονομικών εκκρεμοτήτων για τις οποίες δεν ευθύνονται.

Λεδομένου ότι η διαδικασία υποβολής των δηλώσεων ΟΣΔΕ 2026 βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη και απαιτείται άμεση αντιμετώπιση των προβλημάτων που έχουν ανακύψει.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Σε ποιες άμεσες ενέργειες προτίθεστε να προβείτε, πέραν των ρυθμίσεων που ανακοινώθηκαν στις 15.9.2026 για το ποσοστό γεωχωρικής επικάλυψης και τους λόγους μη ταυτοποίησης ΚΑΕΚ, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αντιστοίχισης ΑΤΑΚ, ΚΑΕΚ και στοιχείων ιδιοκτησίας, κυρίως στις περιπτώσεις συνιδιοκτησίας, κληρονομικών εκκρεμοτήτων, παλαιών διανομών, ανταλλάξιμων γαιών και αναδασμών, ώστε το σύνολο των αγροτών της Π.Ε. Δράμας να μπορέσουν να υποβάλουν και να οριστικοποιήσουν ομαλά τις δηλώσεις ΟΣΔΕ 2026;
2. Πώς θα διασφαλιστεί ότι οι παραγωγοί που καλλιεργούν πραγματικά τις εκτάσεις τους δεν θα στερηθούν ούτε θα καθυστερήσουν να λάβουν τις ενισχύσεις που δικαιούνται εξαιτίας διοικητικών ή ιδιοκτησιακών εκκρεμοτήτων και προβλημάτων κατά την υποβολή και τον έλεγχο των δηλώσεων ΟΣΔΕ 2026;
3. Πώς θα διασφαλιστεί ότι τυχόν εκκρεμότητες ή ασυμφωνίες που αφορούν ΑΤΑΚ, ΚΑΕΚ και στοιχεία ιδιοκτησίας δεν θα δημιουργήσουν προβλήματα στη Δήλωση Καλλιέργειας και Εκτροφής, στην ασφαλιστική κάλυψη των καλλιεργειών και στη δυνατότητα αποζημίωσης των παραγωγών από τον ΕΛΓΑ σε περίπτωση ζημιάς;
4. Πώς θα αντιμετωπιστούν οι περιπτώσεις αναδασμών/διανομών όπου τα υφιστάμενα ΚΑΕΚ δεν αντιστοιχούν στη σημερινή πραγματική ιδιοκτησιακή και γεωχωρική θέση των καλλιεργούμενων εκτάσεων;

Ο Ερωτών Βουλευτής
Αναστάσιος Νικολαΐδης
Βουλευτής ΠΑΣΟΚ – Κινήματος Αλλαγής Ν. Δράμας